

Maria SÂRBU

Femeia în administrarea teatrului

A fi director de teatru, manager al unei astfel de instituții bugetare, pentru o femeie nu este un lucru atât de simplu, chiar dacă, se spune, femeile pot administra mai bine ca bărbații. Noianul de probleme, de griji se revarsă ca o avalanșă și trebuie să ai forța de a rezista. Puținele doamne care dețin în teatrul românesc funcția de director par a se descurca, și deloc rău. Una dintre ele – Mălina Petre –, cea care a preluat acum cinci ani conducerea Teatrului *G.A.Petculescu* din Reșița, administrează financiar și artistic. Mi-am dat seama că are motive să scoată din anonimat acest teatru, în primul rând fiindcă este acrită, iar dorința de a juca rămâne primordială pentru un artist, dincolo de orice funcție pe care o deține. Apoi, vrea ca teatrul pentru care trăiește să fie unul onorabil, să poată realiza producții, dacă se poate, memorabile, să meargă în turneu, la festivaluri. Vrea să aducă regizori importanți, poate chiar și actori-vedetă. Pentru ca toate acestea să devină realitate, directoarea aleargă mult – caută bani, sponsori, scoate revista teatrului, *Replica*, mai e și „sofer“ al teatrului, pe mașina proprie. Iar seara – joacă pe scenă. Gândește mereu și la o realizare foarte importantă: de a obține un sediu care să aparțină numai teatrului, pentru că acum spectacolele se joacă în sală împrumutată.

Am văzut-o pe Mălina Petre în „exercițiul funcțiunii“ la ediția din acest an a „Zilelor Teatrului Reșițean“. Am admirat-o în tot ce făcea: era pasiune pentru arta scenică, era respect pentru trupă și pentru public. Un public „nou“ așa spune, căci la cele patru spectacole programate majoritatea spectatorilor aveau vârste cuprinse între 17–25 de ani. E un pariu, cred, câștigat. Publicul poate fi cucerit, dacă simte dragostea celor răspunzători de teatru.

Am identificat publicul reșițean cu noul spectacol, *Bucătăria*, de Arnold Wesker, în regia Adei Lupu, în care sunt antrenați toți cei 15 actori ai teatrului. Un impact spectaculos. O rezonanță din ambele părți (spectatori tineri – interpreți tineri), ce dă naștere la plăcerea de a trăi prin teatru. Am constatat, cu acest prilej, că evenimentul de la Reșița a avut ca noutate promovarea unui teatru modern solicitat de public, iar bucuria directorului este cu atât mai mare cu cât spectatorii tineri acceptă un asemenea produs teatral modern.

Manifestarea „Zilele Teatrului Reșițean“ a început să intre în conștiința publicului, ca necesară, să fie receptată ca un adevărat act artistic. Pare a fi o soluție care să obișnuiască spectatorii cu evenimentul teatral, chiar și de mică amploare, dar și în speranța că aici vor fi și spectacole-eveniment. Oare ce își mai poate dori un director de teatru, un actor? Evident, spectacole de calitate excepțională, „*dublate de aportul unui colectiv preocupat de respect pentru a evidenția adevăratele valori, respect pentru instituție, dar și seriozitate, maturitate în gândire și în modul de a judeca lucrurile*“, după cum susține Mălina Petre.

Unele spectacole din repertoriu au fani, aceștia văzând de patru, cinci sau chiar șase ori aceeași montare. Fani în rândul tinerilor, mulți dintre ei cunoscând bine replicile, rostindu-le, în șoaptă, la unison cu actorii, fapt observat la spectacolele din cadrul „Zilelor Teatrului Reșițean“ – *Noapți albe (Matrioșka)* de Tunger Cücenoglu, regia Mihai Lungeanu, *Bucătăria* de Arnold Wesker, regia Ada

Lupu, *Gânduri către Edera* – spectacol realizat de Mihai Vântu pe baza manuscriselor și scrisorilor lui Lucian Blaga puse la dispoziție de Muzeul Literaturii Române din București, și *Iluzia optică* de Dumitru Solomon, regia Mihai Lungeanu. De aceea, publicul nu trebuie dezamăgit, nu trebuie plictisit, obligația teatrului fiind de a realiza spectacole bune, de valoare.

Ion CAZABAN

Tot Reșița

Cunoscusem câteva dintre spectacolele teatrului reșițean – e drept, puține – în turneu la București sau la Festivalul timișorean al dramaturgiei originale. Dar când mergi acasă la cei care au realizat aceste spectacole, când urci alături de ei pe scenă (pentru că două montări mi-au dat prilejul), când poți discuta cu aceștia despre problemele și proiectele ce-i frământă, simți și vezi altfel. Nu ca un spectator, obișnuit sau avizat doar, ci ca unul implicat. În micul teatru reșițean merită apreciate rezultatele unui efort interpretativ și regizoral, care trebuie continuate. O dată cu experiența rolurilor jucate și „școala” presupusă de colaborarea cu regizori de primă mână, talentele actricești, ușor de remarcat într-o echipă majoritar tânără, capătă claritate și siguranță. De la spectacolul *Nopti albe*, angrenând numai doi interpreți, până la *Bucătăria*, în care am putut prețui aproape întreaga echipă a teatrului, calitățile actricești se impun indiscuabil. Firește, nu vom omite necesitatea desăvârșirii, evitarea plafonării. Tot ce înseamnă stabilirea relației cu partenerul, caracterizarea rolului în câteva trăsături precise, capacitatea de a emoționa publicul, de a-l face să prindă ironia, umorul sau partea serioasă a glumei, sunt calități vizibile în spectacolul conceput de Mihai Lungeanu și regizat de acesta, *Nopti albe* sau *Iluzia optică*. În stadiul de astăzi al teatrului reșițean, prezența regizorului-pedagog este esențială. Rezultatele obținute alături de regizorul Mihai Lungeanu sunt mai mult decât meritorii. Dincolo de rezonanța la public, ele includ, din repetiții, o pregătire temeinică a vorbirii scenice – claritatea intențiilor, sugerarea subtextului, expresivitatea timbrului vocal – pentru care competența regizorului de teatru radiofonic este de real folos. Ceea ce s-a văzut și în spectacolul conceput din versurile și corespondența lui Lucian Blaga, o pledoarie pentru sensibilitate și frumusețea sentimentelor. Observații ar fi de făcut la scenariul său și, nu numai aici, la scenografia pauperă, improvizată, cu excepția celei semnate de Lulia Popov pentru *Bucătăria* de Wesker. Acest spectacol, unul dintre cele mai bune realizate de Ada Lupu, ne-a arătat diversitatea posibilităților interpretative. *Bucătăria* este o operă destul de dificilă, dar regizoarea și toți actorii ei au reușit un spectacol-parabolă, în care se concentrează o lume, cu contradicțiile multiple (sociale, etnice), cu mentalități, dorințe legitime, neputințe manifestate nervos, izbucniri de revoltă. Modalitatea muzical-dansantă, de un dinamism copleșitor, extenuant, este încă una posibilă, după cum se vede (cu decenii în urmă, Ioan Ieremia a ales o altă cale). Este o modalitate de aparentă bună dispoziție – cum li se pretinde personajelor – în contrapunct atent urmărit, pentru ca, în final, cazanul nemulțumirilor adunate să explodeze. Acțiunea scenică este deosebit de expresivă, ritmată până la dezlănțuire nebună, strânsă în țarcul de plite și cuptoare, din *bucătăria* unde toate sunt în fierbere...